מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר ניבים נפוצים ולהבין את משמעותם המושאלת
- לתרגל ניחוש פירוש ניב לפי ההקשר במשפט
- להשתמש בניבים במשפטים משלנו בצורה נכונה

גרסת חנ״מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א׳ – מה פירוש הניב?

- 1. א – להתחיל שיחה בנעימות
- 2. א – לכעוס מאוד ולאבד שליטה

חלק ב׳ – נכון או לא נכון

- 1. לא נכון – בניב יש משמעות מושאלת, שונה מהמילים עצמן
- 2. נכון – ההקשר עוזר לנחש את הפירוש הנכון
- 3. נכון – זו המשמעות המקובלת של הניב

חלק ג׳ – השלימו את הניב

- 1. ידיים
- 2. לשבור
- 3. יצא

חלק ד׳ – התאימו ניב למשמעות

- 1 – ב (להתחיל שיחה בנעימות)
- 2 – א (לכעוס מאוד)
- 3 – ד (לדבר בכנות)
- 4 – ג (לוותר)

חלק ה׳ – כתיבה יצירתית עם ניבים

- 1. המשפט מראה הבנה נכונה של משמעות הניב ומשתמש בו בהקשר מתאים

כרטיס יציאה – מה לחפש

- התלמיד מסביר שמילולית=המילים עצמן, מושאלת=המשמעות האמיתית
- הניב והפירוש תואמים את הרשימה שנלמדה
- התלמיד מזכיר שימוש במילים הסובבות ובמצב כדי לנחש

טיפים להפעלה:

- אפשר לשחק את משחק הלוח בקבוצות לפני מילוי הדף, כדי שהתלמידים יכירו את הניבים בצורה חווייתית
- מומלץ לאפשר לתלמידים להיעזר בדף הפירושים המלא בזמן העבודה על החלק הראשון
- בחלק הפתוח כדאי לעודד שיתוף משפטים בכיתה וליצור דיון קצר על כל ניב

דף תרגול: ניבים בעברית

דף התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

במסלול הניבים אתם פוגשים ניבים שונים בעברית – ביטויים קבועים שהמשמעות שלהם אינה המשמעות המילולית של המילים. בדף הזה נתרגל להבין, לזהות ולהשתמש בניבים.

בנק מילים: יצא | לשבור | ידיים

1 חלק א' – מה פירוש הניב?

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה פירוש הניב 'לשבור את הקרח'?

(א) להתחיל שיחה בנעימות (ב) לשבור חפץ קר (ג) לקפוא מקור

2. מה פירוש הניב 'לצאת מהכלים'?

(א) לכעוס מאוד ולאבד שליטה (ב) לצאת מהבית בלי כלים (ג) לסיים לבשל

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	ניב הוא ביטוי שיש להבין אותו מילה במילה	☐	☐
2	אפשר להבין ניב לפי ההקשר במשפט	☐	☐
3	הניב 'לשבת על הגדר' מתאר מישהו שלא מחליט	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את הניב

השלימו את המילה החסרה.

1. כשדן ראה את החידה הקשה הוא הרים _____ ונתן לחבר לנסות

2. אחרי הריב הגדול, אמא ואבא החליטו _____ את הקרח ולדבר בנחת

3. הוא כל כך כעס שהוא _____ מהכלים

4 חלק ד' – התאימו ניב למשמעות

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. לשבור את הקרח	___	**א.** לכעוס מאוד
2. לצאת מהכלים	___	**ב.** להתחיל שיחה בנעימות
3. לשים יד על הלב	___	**ג.** לוותר
4. להרים ידיים	___	**ד.** לדבר בכנות

5 חלק ה' – כתיבה יצירתית עם ניבים

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. בחרו שני ניבים מתוך הרשימה וכתבו לכל אחד משפט משלכם שממחיש את המשמעות שלו

כרטיס יציאה

מה ההבדל בין משמעות מילולית למשמעות מושאלת בניב?

כתבו ניב אחד ואת פירושו הנכון

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀